

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

P R O G R A M A

PENTRU EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT

**ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR
(ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA POLONĂ MATERNĂ)**

DISCIPLINA DE EXAMEN:

**LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII,
LIMBA ȘI LITERATURA POLONĂ MATERNĂ, MATEMATICĂ,
METODICA PREDĂRII ACESTORA,
PEDAGOGIE ȘCOLARĂ ȘI ELEMENTE DE PSIHOLOGIE A EDUCAȚIEI**

PREZENTARE

Programa se adresează învățătorilor, institutorilor și profesorilor pentru învățământul primar, din unitățile școlare cu limba de predare română, care s-au înscris și vor susține examenul de definitivare în învățământ.

În elaborarea programei s-au avut în vedere următoarele principii:

- principiul continuității formării inițiale și continue, realizat prin evoluție în carieră și dezvoltare profesională;
- principiul coerenței modular-tematice a programei, asigurat prin articularea proiectării ei, prin modul de elaborare a competențelor generale și specifice, prin modul de selectare a conținuturilor ce vor face obiectul evaluărilor vizate, prin diversitatea formelor și a strategiilor evaluative sugerate pentru a fi utilizate în contextul acestor examinări;
- principiul adecvării și armonizării finalităților și a conținuturilor învățământului primar românesc cu direcțiile și spiritul schimbărilor din societate;
- principiul optimizării și inovării activității în învățământul primar, prin asimilarea celor mai noi achiziții din științele educației și din științele conexe.

Programa pentru examenul național de definitivare în învățământ a învățătorilor/ institutorilor/profesorilor pentru învățământ primar cu predare în limba română vizează competențe abordabile din perspectiva dimensiunii cognitive, procedural-aplicative și atitudinale și propune o tematică ce corespunde tendințelor în evoluția disciplinelor. Este structurată pe trei secțiuni:

- *secțiunea 1* – discipline de specialitate (Limba și literatura română și universală pentru copii, Limba și literatura polonă și Matematică);
- *secțiunea 2* – metodică predării disciplinelor de specialitate (Metodica predării limbii și literaturii române, Metodica predării limbii și literaturii polone și Metodica predării matematicii);
- *secțiunea 3* – pedagogie școlară și elemente de psihologie a educației.

COMPETENȚE GENERALE

- **competențe în specialitate la *Limba și literatura română și universală pentru copii, Limba și literatura polonă și Matematică*:**

1. de a utiliza adecvat conținutul științific propriu disciplinelor de examen;
2. de a aplica în situații educaționale concrete conținutul științific, valorizând valențele formative;
3. de a integra conținuturile de specialitate în contextul altor științe, argumentând și promovând strategii activ – participative de învățare;
4. de a produce corelații inter-/intradisciplinare, prin utilizarea unor tehnici eficiente de activitate intelectuală, stimulând creativitatea și inovația în plan profesional.

- **competențe didactico-metodologice, aferente predării la ciclul primar a disciplinelor *Limba și literatura română, Limba și literatura polonă și Matematică*:**

1. de a prelucra conținuturile științifice specifice disciplinelor de examen, prin aplicarea în situații educaționale variate, specifice învățământului primar;
2. de a valorifica conținuturile metodicilor de specialitate, în vederea formării la elevi a competențelor cheie și transversale;
3. de a realiza conexiuni intra-/interdisciplinare, în contexte educaționale specifice învățământului primar;
4. de a opera cu conținuturile metodicilor de specialitate pentru luarea unor decizii care să conducă la reglarea (dezvoltarea / ameliorarea) componentelor procesului instructiv – educativ.

- **competențe psihopedagogice**

1. de a utiliza adecvat conceptele de bază ale disciplinelor psihopedagogice;
2. de a aplica în situații educaționale concrete conținutul științelor educației/psihologiei școlarului mic;
3. de a realiza conexiuni între achizițiile dobândite prin studiul disciplinelor psihopedagogice și domeniile de specialitate;
4. de a opera cu conceptele specifice științelor psihopedagogice pentru explicarea, interpretarea și argumentarea unor fapte, evenimente, procese educaționale.

Competențele specifice ce derivă din competențele generale vor fi prezentate în cadrul fiecărei secțiuni a programei. Programa este structurată pe 3 secțiuni, corelate cu structura subiectului la proba scrisă:

- secțiunea 1 – discipline de specialitate (*Limba și literatura română și universală pentru copii, Limba și literatura polonă și Matematică*)
- secțiunea 2 – metodică predării disciplinelor de specialitate (*Metodica predării limbii și literaturii române, Metodica predării limbii și literaturii polone și Metodica predării matematicii*);
- secțiunea 3 – pedagogie școlară și elemente de psihologie a educației

SECȚIUNEA 1 – DISCIPLINE DE SPECIALITATE

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

A. COMPETENȚE SPECIFICE:

Candidații vor dovedi formarea următoarelor competențe specifice:

- 1.1. identificarea temei și a modului de reflectare a acesteia în textele studiate;
- 1.2. identificarea și analiza principalelor componente de structură, de compoziție și de limbaj specifice textului narativ;
- 1.3. identificarea și analiza principalelor componente de structură și de limbaj specifice textului dramatic;
- 1.4. identificarea și analiza elementelor de compoziție și de limbaj în textul liric;
- 2.1. utilizarea normelor ortografice, ortoepice, de punctuație, morfosintactice și folosirea adecvată a unităților lexicosemantice, compatibile cu situația de comunicare;
- 2.2. utilizarea relațiilor de sinonimie, antonimie, omonimie, polisemie în organizarea mesajului scris;
- 3.1. elaborarea unei argumentări scrise pe baza textelor studiate;
- 3.2. utilizarea unui lexic diversificat, recurând la categoriile semantice studiate și la mijloacele de îmbogățire a vocabularului, pentru exprimarea nuanțată;
- 4.1. utilizarea categoriilor gramaticale învățate, în diverse tipuri de propoziții, prin folosirea unor tehnici eficiente de activitate intelectuală;
- 4.2. identificarea organizării morfologice și sintactice a textelor realizând corelații inter-/intradisciplinare.

B. TEMATICA

I. Literatura română și universală pentru copii

1. CREAȚIA POPULARĂ

- a) Genul liric – lirica populară
 - Colinde
 - Proverbe, zicători, ghicitori
 - Folclorul copiilor (cântece formulă, recitative, numărători)
- b) Genul epic
 - **Basmul** : *Greuceanu, Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte, Prâslea cel voinic și merele de aur.*

2. CREAȚIA CULTĂ

a. Genul epic

- **Fabula**: Jean de La Fontaine – *Greierele și furnica*.
- **Legenda**: Călin Gruia – *Povestea florii-soarelui*, Dimitrie Bolintineanu – *Muma lui Ștefan cel Mare*.
- **Basmul**: Mihai Eminescu – *Făt-Frumos din lacrimă*; Ion Creangă – *Povestea lui Harap-Alb*; Basmul modern: Carlo Collodi – *Pinocchio*, Lyman Frank Baum – *Vrăjitorul din Oz*.
- **Povești**: Ion Creangă – *Fata babei și fata moșneagului / Punguța cu doi bani*; Hans Christian Andersen – *Rățușca cea urâtă*; Frații Grimm – *Albă ca zăpada*; Charles Perault – *Scufița Roșie*.
- **Povestirea și schița**: Povestiri și schițe despre viețuitoare: Emil Gârleanu – *Căprioara / Gândăcelul*; Ioan Alexandru Brătescu-Voinești – *Puiul*; Ion Creangă – *Ursul păcălit de vulpe / Capra cu trei iezi*; Povestiri despre copilărie: I.L.Caragiale – *D-l. Goe / Vizită*; Octav Pancu Iași – *Iedul cu trei capre*; Barbu Ștefănescu-Delavrancea – *Bunicul / Bunica*; Mihail Sadoveanu – *Dumbrava minunată*; Povestiri și schițe care evocă trecutul istoric: Ion Creangă – *Moș Ion Roată și Unirea*.
- **Romanul pentru copii și despre copii**: Ion Creangă – *Amintiri din copilărie*; Mark Twain – *Aventurile lui Tom Sawyer / Aventurile lui Huckleberry Finn*.

b. Genul liric

- **Poezia despre copilărie**: George Coșbuc – *Iarna pe uliță, La oglindă / La Paști*; Elena Farago – *Sfatul degetelor*.
- **Poezia despre natură și viețuitoare**: Mihai Eminescu – *Revedere, Somnoroase păsărele*; Vasile Alecsandri – *Pasteluri, Miezul iernei*; Tudor Arghezi – *Zdreanță / Tâlharul pedepsit*; George Topârceanu – *Balada unui greier mic / Gospodina*; Elena Farago – *Cățelușul schiop / Gândăcelul*.

Bibliografie – literatura pentru copii

1. Buzăși, I., (2001). Literatura pentru copii, (note de curs), Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia.
2. Mihalache, Cosmin, Pascu Ana, Manolache, Carmen, Voicilă, Ciprian (2008). Îngerii, zmei și șoimărițe: mitologie pe înțelesul copiilor, București: Humanitas.
3. Negrilă, Iulian (1996). Literatura pentru copii. Arad: Editura Multimedia.
4. Norel, M., (2014), Literatură română și literatură pentru copii, (note de curs), Universitatea „Transilvania”, Brașov.
5. Pop, M., Ruxandoiu, P. (1999). Folclor literar românesc, București: E.D.P..
6. Stoica, C., Vasilescu, E. (1996) Literatura pentru copii (Manual pentru Școlile Normale - cls. a XII a), București: E.D.P..
7. Costea, O., Mitu, F., Stoica, C., Toma-Damșa, M., Vasilescu, E., Vlăduț, A. (1996) Literatura pentru copii (Manual pentru Școlile Normale - cls. a XIII a), București: E.D.P..
8. Operele menționate în capitolul Conținuturi.

II. Limba română

a) *Nivelul fonetic*: normele actuale de ortografie și ortoepie în limba română; aspecte funcționale referitoare la: sunetele limbii române, regulile pentru despărțirea cuvintelor în silabe; diftongi, triftongi, hiat; accent; abateri de la normă și corectarea lor.

b) *Nivelul lexico-semantic*: cuvântul, structură; categorii semantice: sinonime, antonime, omonime, paronime, cuvinte monosemantice/ polisemantice; neologisme, regionalisme, arhaisme; unități frazeologice (expresii/ locuțiuni); sensul cuvintelor în context/ sens denotativ și sens conotativ; vocabularul limbii române; mijloace de îmbogățire a vocabularului: interne (derivarea, compunerea, conversiunea), externe (împrumuturile și neologisme).

c) *Nivelul morfosintactic*:

- părțile de vorbire flexibile: substantivul (fel, număr, gen, cazuri, funcții sintactice, locuțiuni substantivale); articolul (clasificare); adjectivul (flexiune, grade de comparație, funcții sintactice, ortografiere); pronumele (tipuri, adjective pronominale, funcții sintactice, ortografierea formelor pronominale); numeralul (clasificare, cazuri, funcții sintactice, ortografierea numeralelor); verbul (verbele predicative, auxiliare, copulative, locuțiuni verbale, diateze, moduri, timpuri, funcții sintactice);
- părțile de vorbire neflexibile: adverbul (clasificare, grade de comparație, funcții sintactice, ortografierea adverbilor); conjuncția (clasificare); prepoziția (regimul cazual al prepozițiilor); interjecția (clasificare, funcții sintactice, valori expresive, punctuația interjecției);
- sintaxa propoziției (părți de propoziție: principale, secundare; acordul gramatical între predicat și subiect; acordul logic, acordul prin atracție; acordul atributului cu partea de vorbire determinată);
- sintaxa frazei (propoziția – criterii de clasificare, felul propozițiilor; fraza; raporturi sintactice la nivelul propoziției și al frazei).

d) *Nivelul ortografic și de punctuație*: aspecte privind aplicarea normelor de ortografie și de punctuație în receptarea/ construirea mesajului scris.

e) *Nivelul stilistic*: stilurile funcționale; tipurile de text receptate: narrative, descriptive, dialogate, informative, argumentative; stil direct, stil indirect, stil indirect liber.

C. BIBLIOGRAFIE

I. Literatură

Călinescu, G., *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Semne, București, 2003.

Călinescu, G., *Opera lui Mihai Eminescu*, E.P.L., București, 1969.

Călinescu, G., *Universul poeziei*, Ed. Minerva, București, 1974.

Manolescu, N., *Arca lui Noe*, Ed. 100+1 Gramar, București, 2000.

Manolescu, N., *Despre poezie*, Ed. Aula, Brașov, 2002.

Munteanu, G., *Istoria literaturii române. Epoca marilor clasici*, E.D.P., București, 1980.

Simion, E., *Scriitori români de astăzi*, Ed. Cartea Românească, București, 1987.

Vianu, T., *Arta prozatorilor români*, Ed. 100+1 Gramar, București, 2002.

*** *Manualele de Limba și literatura română pentru clasele IX-XII, în vigoare la data examenului*

II. Limba română

Avram, M., *Gramatica pentru toți*, Ed. Humanitas, 1997.

Beldescu, G., *Ortografia actuală a limbii române*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1984.

Ciompec, G., Dominte, C., Forăscu, N., Guțu, Romalo, V., Vasiliu E., *Limba română contemporană. Fonetica. Fonologia. Morfologia*, ediție revizuită și adăugită, E. D. P., București, 1985.

Popescu, Ș., *Gramatica practică a limbii române*, Ed. TEDIT FZH, București, 2001.

*** *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, ediția a II-a, Ed. Univers Enciclopedic, București, 2005.

*** *Gramatica de bază a limbii române*, (coord. Gabriela Pană Dindelegan), Ed. Univers Enciclopedic Gold, București, 2010.

*** *Gramatica limbii române*, vol. I-II, Ed. Academiei Române, București, 2005.

*** *Manualele de Limba și literatura română pentru clasele V-VIII, în vigoare la data examenului*

*** *Sinteze de limba română*, (coord. Theodor Hristea), E.D.P., București, 1984

A. COMPETENȚE SPECIFICE:**Candidații vor dovedi formarea următoarelor competențe specifice:**

- 1.5. identificarea temei și a modului de reflectare a acesteia în textele studiate;
- 1.6. identificarea și analiza principalelor componente de structură, de compoziție și de limbaj specifice textului narativ;
- 1.7. identificarea și analiza principalelor componente de structură și de limbaj specifice textului dramatic;
- 1.8. identificarea și analiza elementelor de compoziție și de limbaj în textul liric;
- 2.1. utilizarea normelor ortografice, ortoepice, de punctuație, morfosintactice și folosirea adecvată a unităților lexicosemantice, compatibile cu situația de comunicare;
- 2.2. utilizarea relațiilor de sinonimie, antonimie, omonimie, polisemie în organizarea mesajului scris;
- 3.1. elaborarea unei argumentări scrise pe baza textelor studiate;
- 3.2. utilizarea unui lexic diversificat, recurând la categoriile semantice studiate și la mijloacele de îmbogățire a vocabularului, pentru exprimarea nuanțată;
- 4.1. utilizarea categoriilor gramaticale învățate, în diverse tipuri de propoziții, prin folosirea unor tehnici eficiente de activitate intelectuală;
- 4.2. identificarea organizării morfologice și sintactice a textelor realizând corelații inter-/intradisciplinare.

B. TEMATICA**I. Literatura polonă****1. Proza** – Specii narative: basmul cult, povestirea, nuvela, romanul.

- *Conținuturi:* instanțele comunicării narative (autor, narator, personaj, cititor); perspectivă narativă (narator obiectiv/subiectiv, narațiune scrisă la persoana I/ la persoana a III-a); construcția discursului narativ (particularitățile speciilor literare: basmul cult, povestirea, nuvela, romanul; acțiune, temă, momentele subiectului, conflict, incipit, final, moduri de expunere, stil direct, stil indirect, stil indirect liber, repere spațio-temporale); personaje (tipologie, modalități de caracterizare); limbajul naratorului.

- *Notă:* Conceptele operaționale se vor aplica pe un text narativ aparținând unuia dintre următorii autori: Adam Mickiewicz, Henryk Sienkiewicz, Bolesław Prus, Sławomir Mrożek.

2. Poezia – Poezia romantică. Poezia modernă.

- *Conținuturi:* structura discursului poetic (titlu, motiv literar, idee poetică, instanțele comunicării poetice, mărci lexicogramaticale ale eului poetic; elemente de prozodie); figuri de stil (aliterația, asonanța, antiteza, comparația, epitetul, enumerația, hiperbola, metafora, personificarea, repetiția).

- *Notă:* Conceptele operaționale se vor aplica pe texte poetice aparținând următorilor autori: Adam Mickiewicz (două texte poetice); Juliusz Słowacki, Cyprian Kamil Norwid, Zygmunt Krasiński (câte un text poetic).

3. Dramaturgia – Specii ale genului dramatic: comedia, drama.

- *Conținuturi:* structura discursului dramatic (act, scenă, tablou, didascalii, conflict dramatic, intrigă, relații spațio-temporale, dialog, monolog, categorii estetice: comicul); personajele operei dramatice (tipologii, tehnici de caracterizare).

- *Notă:* Conceptele operaționale se vor aplica pe un text dramatic aparținând următorilor autori: Aleksander Fredro, Sławomir Mrożek.

II. Limba polonă

f) *Nivelul fonetic:* normele actuale de ortografie și ortoepie în limba polonă; aspecte funcționale referitoare la: sunetele limbii polone, regulile pentru despărțirea cuvintelor în silabe; diftongi, triftongi, hiat; accent; abateri de la normă și corectarea lor.

g) *Nivelul lexico-semantic:* cuvântul, structură; categorii semantice: sinonime, antonime, omonime, paronime, cuvinte monosemantice/ polisemantice; neologisme, regionalisme, arhaisme; unități frazeologice (expresii/ locuțiuni); sensul cuvintelor în context/ sens denotativ și sens conotativ; vocabularul limbii polone; mijloace de îmbogățire a vocabularului: interne (derivarea, compunerea, conversiunea), externe (împrumuturile și neologisme).

h) *Nivelul morfosintactic:*

- părțile de vorbire flexibile: substantivul (fel, număr, gen, cazuri, funcții sintactice, locuțiuni substantivale); articolul (clasificare); adjectivul (flexiune, grade de comparație, funcții sintactice, ortografiere); pronumele (tipuri, adjective pronominale, funcții sintactice, ortografierea formelor pronominale); numeralul (clasificare, cazuri, funcții sintactice, ortografierea numeralelor); verbul (verbe predicative, auxiliare, copulative, locuțiuni verbale, diateze, moduri, timpuri, funcții sintactice);

- părțile de vorbire neflexibile: adverbul (clasificare, grade de comparație, funcții sintactice, ortografierea adverbilor); conjuncția (clasificare); prepoziția (regimul cazual al prepozițiilor); interjecția (clasificare, funcții sintactice, valori expresive, punctuația interjecției);
- sintaxa propoziției (părți de propoziție: principale, secundare; acordul gramatical între predicat și subiect; acordul logic, acordul prin atracție; acordul atributului cu partea de vorbire determinată);
- sintaxa frazei (propoziția – criterii de clasificare, felul propozițiilor; fraza; raporturi sintactice la nivelul propoziției și al frazei).

i) *Nivelul ortografic și de punctuație*: aspecte privind aplicarea normelor de ortografie și de punctuație în receptarea/construirea mesajului scris.

j) *Nivelul stilistic*: stilurile funcționale; tipurile de text receptate: narrative, descriptive, dialogate, informative, argumentative; stil direct, stil indirect, stil indirect liber.

C. BIBLIOGRAFIE

I. Literatură

- Historia literatury polskiej w zarysie*, red. M. Stępień i A. Wilkoń, wyd. 5 Warszawa 1988.
 Krzyżanowski J., *Historia literatury polskiej. Alegoryzm — preromantyzm*, wyd. 6 Warszawa 1986.
 Libera Z., Pietrusiewiczowa J., Rytel J., *Od średniowiecza do oświecenia*, wyd. 2 Warszawa 1989.
 ****Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny*, t. 1–2 Warszawa 1984–85.
Literatura polska 1918–1975, red. A. Brodzka, H. Zaworska, S. Żółkiewski, t. 1, wyd. 2 Warszawa 1991, t. 2, Warszawa 1993, dokumentacja do t. 1 i 2, wyd. 2 Warszawa 1991.
 ****Słownik literatury polskiej XIX wieku*, Wrocław 1991.
 ****Słownik literatury polskiej XX wieku*, Wrocław 1992.

II. Limba polonă

- Dłuska M., *Fonetyka polska*, Warszawa-Kraków 1981.
Encyklopedia języka polskiego, pod red. S. Urbańczyka i M. Kucały, wyd. 3, Wrocław 1999.
Gramatyka współczesnego języka polskiego, red. Grzegorzczkowska R., Laskowski R., Wróbel H., Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1998.
 Grzegorzczkowska R., *Wykłady z polskiej składni*, Warszawa 1996.
 Klemensiewicz Z., *Zarys składni polskiej*, Warszawa 1963.
 ****Nowy słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji*, pod red. Edwarda Polańskiego, Warszawa 2000.
 ****Praktyczny słownik poprawnej polszczyzny*, pod red. Andrzeja Markowskiego, Warszawa 1996.
 Rospond S., *Gramatyka historyczna języka polskiego*, PWN, Warszawa-Wrocław 2005.
 Saloni Z., Świdziński M., *Składnia współczesnego języka polskiego*, PWN, Warszawa 1985.
 Wiśniewski M., *Zarys fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego*, Toruń 2001.
 ****Słownik poprawnej polszczyzny*. Warszawa 1995.

MATEMATICĂ

A. COMPETENȚE SPECIFICE:

Candidații vor dovedi formarea următoarelor competențe specifice:

- 1.1. selectarea și utilizarea unor modalități adecvate de reprezentare a mulțimilor și a operațiilor cu mulțimi;
- 1.2. recunoașterea și identificarea caracteristicilor numerelor naturale și raționale;
- 1.3. aplicarea criteriilor de divizibilitate în exerciții și probleme;
- 1.4. aplicarea regulilor de calcul și a proprietăților operațiilor cu numere naturale și raționale în rezolvarea ecuațiilor, inecuațiilor, a sistemelor de ecuații și inecuații de gr.I, a problemelor matematice;
- 1.5. organizarea datelor în tabele și reprezentarea lor grafică;
- 1.6. operarea cu unități de măsură standardizate, folosind transformări;
- 1.7. utilizarea formulelor de calcul pentru aflarea perimetrului, ariei (pătrat, dreptunghi), volumului (cub, paralelipiped) și exprimarea acestora în unități de măsură corespunzătoare;
- 1.8. recunoașterea unor figuri și corpuri geometrice în configurații date și aplicarea proprietăților și a formulelor de calcul pentru determinarea unor elemente ale acestora;
- 2.2. identificarea în exemple/limbajul cotidian a noțiunilor: divizor, multiplu, numere prime, numere compuse, c.m.m.d.c. și c.m.m.m.c., fracții ordinare, fracțiilor zecimale;
- 2.4. analiza și interpretarea rezultatelor obținute prin rezolvarea unor probleme din viața cotidiană;
- 3.1. utilizarea operațiilor aritmetice și a proprietăților acestora în calcule cu numere naturale;

3.2. analizarea unor situații practice cu ajutorul elementelor de organizare a datelor;

4.1. transpunerea unei situații-problemă în limbaj matematic, rezolvarea problemei obținute utilizând mulțimi, relații și operații cu mulțimi, ecuații, inecuații, organizarea datelor și interpretarea rezultatului obținut;

4.2. interpretarea matematică a unor probleme practice prin utilizarea operațiilor cu fracții ordinare/ zecimale și a ordinii efectuării operațiilor.

B. TEMATICA

1. Mulțimi

Noțiunea de mulțime. Exemplificări. Element. Apartenență. Moduri de determinare

Relația de incluziune. Definiție. Proprietăți

Egalitatea mulțimilor

Operații cu mulțimi. Definiții. Proprietăți. Reuniune. Intersecție. Diferență. Complementara unei mulțimi

2. Mulțimea numerelor naturale

Relația de echipotență

Cardinalul unei mulțimi

Axiomele lui Peano

Sisteme de numerație. Sisteme poziționale/ nepoziționale

Operații în \mathbb{N} . Definiții. Proprietăți

3. Divizibilitate în \mathbb{N}

Definiții

Criteriile de divizibilitate cu 2, 3, 5, 9 și 10

Multiplii și divizori ai unui număr natural

Divizorul comun a două sau mai multor numere naturale

Multiplu comun a două sau mai multor numere naturale

4. Mulțimile (\mathbb{N} , \mathbb{Q})

Definiții, proprietăți (\mathbb{N} , \mathbb{Q})

Operații în \mathbb{N} , \mathbb{Q}

Transformarea fracțiilor ordinare în fracții zecimale

Transformarea fracțiilor zecimale în fracții ordinare

5. Ecuații și inecuații de gr. I, sisteme de ecuații și inecuații de gr. I.

Probleme care se rezolvă cu ajutorul ecuațiilor

6. Elemente de organizare a datelor.

Reprezentarea și interpretarea unor dependențe funcționale prin tabele, diagrame și grafice

7. Unități de măsură pentru lungime, arie, volum, masă, timp. Transformări

8. Elemente de geometrie

Punct, dreaptă, semidreaptă, segment, linie frântă/curbă, unghiuri

Poligoane: triunghiul; patrulater: paralelogramul, dreptunghiul, romb, pătratul, trapezul; Cercul

Relații metrice în triunghiul dreptunghic

Corpuri: paralelipiped, cub, piramidă, cilindru, con, sferă (recunoaștere, construcție).

C. BIBLIOGRAFIE:

Aron I., Herescu Gh., Dumitru A. - Aritmetica pentru învățători, E.D.P., Bucuresti, 1996

Rosu M., Roman M. - Matematica pentru perfecționarea învățătorilor, Ed. All, Bucuresti, 1999

Manuale de matematică pentru clasele V-VIII

SECȚIUNEA 2 – METODICA PREDĂRII DISCIPLINELOR DE SPECIALITATE

METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE

A. COMPETENȚE SPECIFICE

Candidații vor dovedi formarea următoarelor competențe specifice:

1.1. abordarea flexibilă a curriculumului școlar și analiza funcțională a conținuturilor învățării;

1.2. aplicarea adecvată a principiilor, formelor și metodelor specifice comunicării orale și scrise;

1.3. utilizarea strategiilor specifice însușirii normelor limbii literare la clasele CP-IV;

- 2.1. valorificarea valențelor educative ale textelor literare/nonliterare utilizate în lecțiile de comunicare în limba română/limba și literatura română din clasele CP-IV;
- 2.2. alegerea și adecvarea strategiilor didactice de predare-învățare-evaluare în vederea formării competențelor specifice stabilite prin curriculumul pentru învățământul primar;
- 2.3. adaptarea demersului didactic la nevoile reale ale elevilor, prin individualizarea și diferențierea învățării;
- 3.1. valorificarea corelațiilor intra-, interdisciplinare prin abordarea integrată a învățării la disciplinele *Comunicare în limba română/ Limba și literatura română*;
- 3.2. argumentarea utilizării diverselor modalități de abordare a textului literar;
- 4.1. valorificarea lecturii personalizate a programei școlare în proiectarea didactică pe termen lung și scurt;
- 4.2. utilizarea strategiilor adecvate de evaluare a activității elevilor în cadrul disciplinei *Comunicare în limba română/ Limba și literatura română*;
- 4.3. conceperea unor instrumente de evaluare, analiză și interpretarea rezultatelor în scopul optimizării acțiunii didactice.

B. TEMATICA

I. Curriculum în învățământul primar

- Specificul curriculumului pentru disciplina *Comunicare în limba română/Limba și literatura română* (ciclul primar)

II. Aspecte metodologice privind curriculumul de limba și literatura română în învățământul primar

1. Comunicarea orală

- Strategii de formare a comportamentului de ascultător/emițător;
- Strategii de formare a câmpului auditiv (propoziție, cuvânt, silabă, sunet);
- Forme de activități care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat (CP - I-II și III-IV);
- Metode și mijloace de învățământ folosite în dezvoltarea exprimării orale;
- Formarea competențelor de comunicare: conținuturi și contexte de realizare, criterii și cerințe în exersarea exprimării corecte.

2. Receptarea mesajului scris. Exprimarea scrisă.

- Procesul didactic la disciplina *Comunicare în limba română în clasa pregătitoare*;
- Strategii de predare - învățare - evaluare a citit-scrisului la clasa I (metode și procedee specifice, mijloace de învățământ);
- Specificul abordării textelor în învățământul primar:
 - Textul narativ (elaborarea planului de idei, povestirea, personajul literar, dialogul, descrierea);
 - Textul liric;
 - Textul nonliterar.

3. Organizarea textului scris în funcție de scopul redactării.

- Tehnica elaborării unui text scris: planul initial, părțile componente. Contexte de realizare pentru clasele II-IV;
- Scrierea funcțională (bilet, felicitare, afiș, fluturaș, invitație, scrisoare, email);
- Scrierea imaginativă (pe baza unui șir de întrebări, pe baza unui suport vizual);
- Scrierea despre textul literar (povestirea, descrierea).

4. Formarea deprinderilor de exprimare scrisă în învățământul primar - particularități ale însușirii normelor limbii literare în clasele CP- I-II și III-IV (ortografie, ortoepie, punctuație).

5. Modalități de integrare a elementelor de construcție a comunicării în cadrul lecțiilor de *Comunicare în limba română /Limba și literatura română* (fonetică, vocabular, clase morfologice, sintaxă).

6. Învățarea integrată a disciplinelor *Comunicare în limba română/ Limba și literatura română*.

- Pluridisciplinaritate, multidisciplinaritate, transdisciplinaritate, interdisciplinaritate
- Abordarea specifică integrării la disciplinele *Comunicare în limba română/ Limba și literatura română*.

7. Modalități de activizare a elevilor în lecția de *Comunicare în limba română/Limba și literatura română*

- Forme de organizare; strategii de diferențiere, individualizare; învățarea prin cooperare;

8. Jocul didactic în orele de *Comunicare în limba română/Limba și literatura română*

III. Evaluarea nivelului de pregătire a elevilor la *Comunicare în limba română/ Limba și literatura română*.

- Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor și progresului școlar;
- Metode tradiționale și alternative de evaluare;
- Tipuri de itemi utilizați în practica școlară (CP și I-IV).

C. BIBLIOGRAFIE:

- Barbu. M. – Metodica predării limbii și literaturii române - învățământ primar, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova, 2008
- Cerghit, I. - Perfecționarea lecției în școala modernă, E.D.P., București, 1983
- Cristea, S. – Dicționar de pedagogie, Editura Litera, Chișinău, 2002

- Molan, V. - Didactica disciplinelor "Comunicare în limba română" și "Limba și literatura română" din învățământul primar (ediție revizuită, actualizată și completată. Studii critice), Ed. MINIPED, București, 2014
- Șerdean, I. - Metodica predării limbii române la clasele I-IV, E.D.P., București, 1985
- Șerdean, I. - Didactica Limbii și literaturii române în învățământul primar, Ed. Corint, București, 2007
- ***Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învățare pentru formarea competențelor cheie la școlarii mici, *Program de formare continuă de tip "blended learning" pentru cadrele didactice din învățământul primar, proiect POSDRU/87/1.3/S/63113 (beneficiar MECS)*, suport de curs, 2012
- ***Ghid de evaluare pentru învățământul primar, SNEE, București, 1999
- ***Programe școlare pentru învățământul primar - *Comunicare în limba română/Limba și literatura română*, în vigoare la data examenului.

METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII POLONE

A. COMPETENȚE SPECIFICE

Candidații vor dovedi formarea următoarelor competențe specifice:

- 1.1. abordarea flexibilă a curriculumului școlar și analiza funcțională a conținuturilor învățării;
- 1.2. aplicarea adecvată a principiilor, formelor și metodelor specifice comunicării orale și scrise;
- 1.3. utilizarea strategiilor specifice însușirii normelor limbii literare la clasele CP-IV;
- 2.1. valorificarea valențelor educative ale textelor literare/nonliterare utilizate în lecțiile de comunicare în limba polonă/limba și literatura polonă din clasele CP-IV;
- 2.2. alegerea și adecvarea strategiilor didactice de predare-învățare-evaluare în vederea formării competențelor specifice stabilite prin curriculumul pentru învățământul primar;
- 2.3. adaptarea demersului didactic la nevoile reale ale elevilor, prin individualizarea și diferențierea învățării;
- 3.1. valorificarea corelațiilor intra-, interdisciplinare prin abordarea integrată a învățării la disciplinele *Comunicare în limba polonă/Limba și literatura polonă*;
- 3.2. argumentarea utilizării diverselor modalități de abordare a textului literar;
- 4.1. valorificarea lecturii personalizate a programei școlare în proiectarea didactică pe termen lung și scurt;
- 4.2. utilizarea strategiilor adecvate de evaluare a activității elevilor în cadrul disciplinei *Comunicare în limba polonă/Limba și literatura polonă*;
- 4.3. conceperea unor instrumente de evaluare, analiză și interpretarea rezultatelor în scopul optimizării acțiunii didactice.

B. TEMATICA

I. Curriculum în învățământul primar

- Specificul curriculumului pentru disciplina *Comunicare în limba polonă/Limba și literatura polonă* (ciclul primar)

II. Aspecte metodologice privind curriculumul de limba și literatura polonă în învățământul primar

1. Comunicarea orală

- Strategii de formare a comportamentului de ascultător/emițător;
- Strategii de formare a câmpului auditiv (propoziție, cuvânt, silabă, sunet);
- Forme de activități care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat (CP - I-II și III-IV);
- Metode și mijloace de învățământ folosite în dezvoltarea exprimării orale;
- Formarea competențelor de comunicare: conținuturi și contexte de realizare, criterii și cerințe în exersarea exprimării corecte.

2. Receptarea mesajului scris. Exprimarea scrisă.

- Procesul didactic la disciplina *Comunicare în limba polonă în clasa pregătitoare*;
- Strategii de predare - învățare - evaluare a citit-scrisului la clasa I (metode și procedee specifice, mijloace de învățământ);
- Specificul abordării textelor în învățământul primar:
 - Textul narativ (elaborarea planului de idei, povestirea, personajul literar, dialogul, descrierea);
 - Textul liric;
 - Textul nonliterar.

3. Organizarea textului scris în funcție de scopul redactării.

- Tehnica elaborării unui text scris: planul initial, părțile componente. Contexte de realizare pentru clasele II-IV;
- Scrierea funcțională (bilet, felicitare, afiș, fluturaș, invitație, scrisoare, email);
- Scrierea imaginativă (pe baza unui șir de întrebări, pe baza unui suport vizual);
- Scrierea despre textul literar (povestirea, descrierea).

4. Formarea deprinderilor de exprimare scrisă în învățământul primar - particularități ale însușirii normelor limbii literare în clasele CP- I-II și III-IV (ortografie, ortoepie, punctuație).

5. Modalități de integrare a elementelor de construcție a comunicării în cadrul lecțiilor de *Comunicare în limba polonă /Limba și literatura polonă* (fonetică, vocabular, clase morfologice, sintaxă).

6. Învățarea integrată a disciplinelor *Comunicare în limba polonă/ Limba și literatura polonă*.

- Pluridisciplinaritate, multidisciplinaritate, transdisciplinaritate, interdisciplinaritate
- Abordarea specifică integrării la disciplinele *Comunicare în limba polonă/ Limba și literatura polonă*.

7. Modalități de activizare a elevilor în lecția de *Comunicare în limba polonă/Limba și literatura polonă*

- Forme de organizare; strategii de diferențiere, individualizare; învățarea prin cooperare;

8. Jocul didactic în orele de *Comunicare în limba polonă/Limba și literatura polonă*

III. Evaluarea nivelului de pregătire a elevilor la *Comunicare în limba polonă/ Limba și literatura polonă*.

- Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor și progresului școlar;
- Metode tradiționale și alternative de evaluare;
- Tipuri de itemi utilizați în practica școlară (CP și I-IV).

C. BIBLIOGRAFIE:

Bortnowski S., *Kłopoty z klasyfikacją metod nauczania*, w: *Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela polonisty*, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004

Hamer H., *Klucz do efektywnego nauczania. Poradnik dla nauczycieli*, Warszawa 1994.

Jaworski M., *Metodyka nauki o języku polskim*, Warszawa 1991.

Jeziora J., *Szkolne pytania, czyli dylematy nauczania* (co sprzyja efektywnemu nauczaniu i uczeniu się), Warszawa 2001.

Kruszewski K., *Najpotrzebniejsze zasady dydaktyczne*, [w:] *Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela*, Warszawa 1994;

Kubiczek B., *Metody aktywizujące. Jak nauczyć uczniów uczenia się*, Opole 2005.

Metodyka literatury, red.J. Pachecka, A. Piątkowska, K. Sałkiewicz, t.1., Warszawa 2002.

Polański E., *Dydaktyka ortografii i interpunkcji*, rozdz. *Formy ćwiczeń ort.*; *Błędy ortograficzne*; Warszawa 1995.

Reid J. A., Forrestal P., Cook J., *Uczenie się w małych grupach w klasie*, Warszawa 1996.

Rusek M., *Lekcje polskiego – typy i struktura*, w: *Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela polonisty*, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.

Tomaszewicz M., *Jak uczyć lepiej, czyli refleksyjny praktyk w działaniu*, Warszawa 1996.

Trzaska L., Wojciechowski M., *Metody aktywne w pracy z grupą. Problemy realizacji*, Warszawa 1997.

METODICA PREDĂRII MATEMATICII

A. COMPETENȚE SPECIFICE

Candidații vor dovedi formarea următoarelor competențe specifice:

- 1.1. utilizarea elementelor metodice specifice pentru formarea unor concepte matematice;
- 1.2. identificarea resurselor materiale adecvate, a algoritmilor și tehnicilor specifice formării deprinderilor de calcul;
- 2.1. alegerea strategiilor didactice adecvate formării competențelor specifice disciplinelor Matematică și explorarea mediului / Matematică;
- 2.2. identificarea unor exemple relevante din cotidian care conduc la înțelegerea noțiunii de problemă și valorificarea lor în proiectarea didactică;
- 2.3. adaptarea demersului didactic pentru valorificarea laturii formative a activităților de rezolvare de probleme;
- 2.4. crearea unor demersuri didactice adecvate nevoilor reale ale elevilor, prin individualizarea și diferențierea învățării în contexte educaționale diverse;
- 3.1. valorificarea corelațiilor intra-, interdisciplinare prin abordarea integrată a învățării la disciplinele *Matematică și explorarea mediului/ Matematică*;
- 3.2. conceperea și argumentarea alegerii unor activități de învățare adaptate la diverse contexte educaționale, care să contribuie la formarea capacității de explorare/ investigare /rezolvare de probleme;
- 4.1. valorificarea lecturii personalizate a programei școlare în proiectarea didactică pe termen lung și scurt;
- 4.2. conceperea unor instrumente de evaluare, analiză și interpretarea rezultatelor în scopul optimizării acțiunii didactice;
- 4.3. alegerea unor strategii adecvate de reglare a procesului de predare-învățare-evaluare a conceptelor matematice și argumentarea soluțiilor alese.

B. TEMATICA

1. Specificul Curriculumului Național la disciplina *Matematică și explorarea mediului/Matematică în ciclul primar*
2. Elemente pregătitoare pentru formarea conceptului de număr natural în clasa I
3. Metodologia predării operațiilor în N
4. Metodologia predării fracțiilor și a operațiilor cu fracții
5. Metodologia predării unităților de măsură
6. Metodologia predării elementelor de geometrie
7. Algoritmii de calcul în clasele CP - IV
Adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea, ordinea operațiilor
8. Metode de rezolvare a problemelor de matematică
Metoda figurativă (sumă și diferență, sumă și raport, diferență și raport), metoda comparației, metoda falsei ipoteze, metoda drumului invers, regula de 3 simplă, probleme nonstandard
Etapile rezolvării problemelor
9. Modalități de activizare a elevilor în lecția de matematică
Forme de organizare; strategii de: diferențiere, individualizare; învățarea prin cooperare
10. Jocul didactic în lecția de matematică
11. Caracterul practic-aplicativ al matematicii
Contexte de aplicare (explorare, investigare, aproximare, comparare, măsurare, experimentare)
12. Abordarea interdisciplinară a matematicii

C. BIBLIOGRAFIE:

- Aron, I. - Metodica predării aritmeticii la clasele I-IV, E.D.P., Bucuresti, 1973
Aron, I., Herescu Gh., Dumitru A. - Aritmetica pentru învățători, E.D.P., Bucuresti, 1996
Bolboacă, L. - Didactica modernă, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2001
Burtea, G. (coordonator) - Matematica și logica pentru școlari, Ed. Corint, Bucuresti, 1995
Cerghit, I. - Perfecționarea lecției în școala modernă, E.D.P., Bucuresti, 1983
Cristea, S. - Dicționar de pedagogie, Editura Litera Educațional, Chișinău, 2002
Magdaș, I. - Didactica matematicii pentru învățământul primar și preșcolar- actualitate și perspective, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2010
Neacșu, I. (coordonator) - Metodica predării matematicii la clasele I-IV, E.D.P. Bucuresti, 1988
Paraschiva Purcaru, M. - Metodica activităților matematice și a aritmeticii pentru institutori/profesori din învățământul primar și preșcolar, Ed. Universității "Transilvania" Brașov, 2008
Petrovici, C. - Didactica matematicii pentru învățământul primar, Ed. Polirom, Bucuresti, 2014
Rosu, M., Roman M. - Matematica pentru perfecționarea învățătorilor, Ed. All, Bucuresti, 1999
Săvulescu, D. (coordonator) - Metodica predării matematicii în ciclul primar, Ed. "Gheorghe Alexandru", Craiova, 2008;
Singer, M., Radu N. - Matematica, Ghid pentru învățători și părinți (cls. a II-a și a III-a), Ed. Sigma, 1994/1995

***Programe școlare pentru învățământul primar - Matematică și explorarea mediului/Matematică, în vigoare la data examenului

<https://didactika.files.wordpress.com/2008/05/modul-recuperarea-ramanerii-in-urma-la-matematica.pdf>

***Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învățare pentru formarea competențelor cheie la școlarii mici, *Program de formare continuă de tip "blended learning" pentru cadrele didactice din învățământul primar, proiect POSDRU/87/1.3/S/63113 (beneficiar MECS)*, suport de curs, 2012

***Ghid de evaluare pentru învățământul primar, SNEE, București, 1999

SECȚIUNEA 3

PEDAGOGIE ȘCOLARĂ ȘI ELEMENTE DE PSIHOLOGIE A EDUCAȚIEI

A. COMPETENȚE SPECIFICE

Candidații vor dovedi formarea următoarelor competențe specifice:

- 1.1. descrierea și explicarea corectă a ideilor, proiectelor și proceselor educaționale;
- 1.2. utilizarea adecvată a cunoștințelor de pedagogie școlară și a elementelor de psihologie a educației, în contexte variate;
- 2.1. exemplificarea conceptelor, prin proiectarea conținuturilor instructiv-educative, în acord cu prevederile metodice și curriculare în vigoare, dar și cu particularitățile psiho - individuale și de vârstă ale școlarului mic;
- 2.2. manifestarea unei conduite metodologice flexibile și inovative pe plan profesional;
- 3.1. realizarea și valorificarea corelațiilor intra- și interdisciplinare, în vederea optimizării procesului de educație;
- 3.2. utilizarea strategiilor adecvate de evaluare/autoevaluare individuală și de grup, precum a strategiilor de interevaluare, care să valorifice influențele educative pozitive;
- 4.1. planificarea conținuturilor psihopedagogice, prin valorificarea strategiilor optime în vederea formării deprinderilor practice la școlarul mic;
- 4.2. interpretarea provocărilor specifice școlii contemporane și reformei învățământului românesc.

B. TEMATICA

1. Finalitățile educației. Ideal, scopuri, obiective

- a) Definirea și analiza operațională a conceptelor: finalitate, ideal, scop, obiectiv, sarcină didactică, competențe.
- b) Taxonomia finalităților. Criterii și sisteme de referință.

După gradul de generalitate:

- finalitățile macrostructurale (de sistem) - idealul pedagogic, scopurile pedagogice, obiectivele pedagogice;
- finalitățile microstructurale (de proces) - obiective generale - specifice/intermediare – concrete/operationale;

După conținutul psihologic: domeniul cognitiv (Bloom); domeniul afectiv (Krathwohl); domeniul psihomotor (Simpson).

- c) Operaționalizarea obiectivelor educaționale. Concept, model, relevanță practică, limite. Aplicații.

2. Procesul de învățământ – sistem și funcționalitate

- a) Procesul de învățământ – concept; structura; funcții; dimensiuni generale (funcțională, structurală, operațională); caracteristici generale (interacțiunea profesor - elev, interdependența informativ -formativ, mecanisme de reglare - autoreglare).

- b) Analiza procesului de învățământ la nivelul interacțiunii dintre predare - învățare - evaluare.

- c) Normativitate în procesul de învățământ – concept, fundamente teoretice. Sistemul principiilor didactice: principiul participării conștiente și active a elevilor în procesul de învățământ; principiul caracterului intuitiv al învățământului (principiul intuiției/al legăturii dintre senzorial și logic); principiul corelării teoriei cu practica; principiul învățământului sistematic și continuu; principiul însușirii temeinice a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor; principiul accesibilității și individualizării cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor; principiul asigurării conexiunii inverse în procesul de învățământ; aplicații în învățământul primar.

3. Învățarea școlară. Orientări contemporane în teoria și practica învățării la școlarul mic

- a) Conceptul de învățare și de învățare școlară. Mecanisme și procesualitate. Forme, tipuri și niveluri de învățare. Teorii ale învățării (B. F. Skinner, J. Piaget, L.S.Vagotski, P. I. Galperin, J. Bruner, D. P. Ausubel). Particularități ale învățării la vârsta școlară mică. Implicații pedagogice.

- b) Forme / tipuri ale învățării. Condiții / factori condiționali ai învățării: condiții interne ale învățării școlare (procesele cognitive, afective, volitive; atenția; motivația); condiții externe ale învățării școlare (pregătirea psihopedagogică și de specialitate a profesorului, mediul școlii și al clasei de elevi, mediul socio-familial, factori ergonomici și de igienă ai învățării). Interdependența dintre condițiile interne și externe ale învățării. Valorificare și optimizare.

4. Predarea. Orientări contemporane în teoria și practica predării

- a) Conceptul de predare. Interacțiunea predare-învățare-evaluare; rolul feed-back-ului în optimizarea predării.

b) Predarea - act de comunicare didactică eficientă: structura și procesualitatea comunicării didactice (emiterea, receptarea, mesajul, calea de transmitere, ambianța, feed-back-ul); formele comunicării (verbală – paraverbală - nonverbală, verticală – orizontală, directă - mediată). Condițiile comunicării didactice eficiente.

c) Strategii și stiluri de predare.

d) Orientări contemporane în teoria și practica predării (predarea creativă, interactivă, centrată pe elev, reflexivă, predarea în team-teaching).

e) Modele de determinare a eficacității și eficienței predării și a comportamentului didactic al învățătorului/institutorului/profesorului pentru învățământul primar.

5. Instruirea. Teorie, metodologie, tehnologie. Aplicații în învățământul primar.

a) Delimitări conceptuale: învățare, instruire, formare, metodă, procedeu, metodologie, tehnologie; funcțiile metodelor de învățământ.

b) Sistemul metodelor de învățământ:

- metode de comunicare orală (explicația, demonstrația,) – caracterizare;

- metode interactive (conversația euristică, dezbaterea, brainstorming, problematizarea, metoda acvariului, metoda mozaicului, metoda cubului) – caracterizare;

- metode de explorare a realității (observarea sistematică, experimentul, demonstrația, modelarea, studiul de caz) – caracterizare;

- metode de învățare prin acțiune practică (exercițiul, jocul de rol, jocul didactic, dramatizarea) – caracterizare;

c) Strategii de instruire: concept, tipuri, elaborare;

d) Moduri de organizare a instruirii: frontal, grupal, individual;

e) Lecția ca modalitate de bază a organizării procesului de învățământ. Structura generică a lecției (evenimentele lecției): captarea și orientarea atenției; nunțarea scopului și a obiectivelor urmărite; reactualizarea structurilor anterior învățate; prezentarea optimă a noilor conținuturi; dirijarea învățării; asigurarea conexiunii inverse; verificarea și aprecierea rezultatelor; fixarea și păstrarea în memorie a materiei; transferul cunoștințelor. Tipuri fundamentale de lecții. Modalități de organizare alternative.

f) Instruirea asistată de calculator; ipostaze ale utilizării calculatorului în cadrul instruirii asistate;

6. Evaluarea în procesul de învățământ și educație

a) Definirea și analiza conceptului de evaluare. Operațiile evaluării (măsurarea-aprecierea-decizia).

b) Funcțiile evaluării: de informare, motivațională, de control, diagnoză, selecție și certificare, prognoză, reglare-autoreglare.

c) Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor și a progreselor școlare: inițială, continuă/formativă, finală/sumativă.

d) Metode și tehnici de evaluare a rezultatelor și a progreselor școlare (tradiționale: verificările orale, probele scrise, lucrările practice; alternative: observarea sistematică a comportamentului elevului, proiectul, portofoliul, fișele de activitate personală ș.a); aplicații în învățământul primar.

e) Modalități de asigurare a obiectivității în aprecierea rezultatelor școlare. Notarea elevilor și semnificația acesteia. Descriptorii de performanță – criterii calitative de evaluare; aplicații în învățământul primar.

f) Tipuri de rezultate școlare: cunoștințele acumulate, capacitatea de aplicare a cunoștințelor, dezvoltarea capacităților intelectuale, trăsăturile de personalitate și conduita.

g) Formarea capacității de autoevaluare la elevi.

h) Factori perturbatori și erori în evaluarea școlară. Modalități de corectare.

7. Probleme teoretice și practice ale curriculumului. Reforma curriculumului în învățământul românesc

a) Analiza conceptelor: curriculum, arie curriculară, conținut al învățământului, situație de învățare, curriculum centrat pe competențe.

b) Relația obiective-conținuturi-metode de predare-învățare-evaluare.

c) Factori determinanți și surse generatoare în elaborarea curriculumului.

d) Tipuri de curriculum: core curriculum (de bază, trunchi comun) - curriculum la decizia școlii; obligatoriu – opțional; formal - nonformal; național-local.

e) Orientări și practici noi în organizarea curriculumului: interdisciplinaritate, organizare modulară, organizare de tip integrat, curriculum diferențiat și personalizat.

f) Produsele curriculare: planul-cadru, programe școlare, manualele, materialele-suport (ghiduri, portofolii, culegeri, manualul profesorului, suporturi multimedia, soft-uri educaționale etc.). Metodologia aplicării lor în școală.

8. Proiectarea pedagogică a activităților de instruire

a) Conceptul de proiectare a instruirii; funcțiile proiectării pedagogice (anticipare, orientare, organizare, dirijare, reglare și autoreglare, decizie, inovare).

b) Etapele proiectării pedagogice (analiza nevoilor și a resurselor, definirea obiectivelor/competențelor, selecția și structurarea conținuturilor, stabilirea strategiilor optime de acțiune, stabilirea criteriilor și a instrumentelor de evaluare).

c) Niveluri ale proiectării: pe axă temporală (an școlar, semestru, unitate de învățare, lecție) și pe axă structurală (arie curriculară, disciplină de învățământ, temă, subiect); aplicații în învățământul primar.

9. Relații și interacțiuni educaționale. Abordarea psihosocială a educației școlare. Managementul clasei de elevi

a) Clasa de elevi ca grup social: noțiunea de grup social, tipuri de grupuri (mici și mari); caracteristicile grupului școlar.

b) Dimensiunile managementului clasei de elevi: ergonomică, psihologică, socială, normativă, operațională, inovatoare; aplicații în învățământul primar.

- c) Relațiile și interacțiunile educaționale în clasa de elevi: de intercunoaștere, de intercomunicare, socio-afective, de influențare; aplicații în învățământul primar.
- d) Gestionarea situațiilor de criză educațională în clasa de elevi: delimitări conceptuale, strategii de intervenție; aplicații în învățământul primar.

C. BIBLIOGRAFIE:

- Bîrzea, C. (coord.) - Învățarea permanentă – prioritate a politicii educaționale din România, ISE București, 2001
- Cerghit, I. - Metode de învățământ, ed. a IV-a, Ed. Polirom, Iași, 2007
- Cerghit, I. - Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii, Ed. Aramis, București, 2002
- Chiș, V. - Pedagogia contemporană – pedagogia pentru competențe, Ed. Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2005
- Cojocariu, M.V. - Educație pentru schimbare și creativitate, EDP, București, 2003
- Cojocariu, M.V. - Teoria și metodologia instruirii, EDP, București, 2004
- Cozma, T. - O nouă provocare pentru educație: interculturalitatea, Ed. Polirom, Iași, 2002
- Cosmovici, A., Iacob L. (coord.) - Psihologie școlară, Ed. Polirom, Iași, 1998
- Cerghit, I. - Perfecționarea lecției în școala modernă, EDP, București, 1983
- Cerghit, I. - Metode de învățământ, EDP, București, 1997
- Cerghit, I. (coord.) - Prelegeri pedagogice, Editura Polirom, Iași, 2001
- Cerghit, I. - Metode de învățământ, Ed. Polirom, Iași, 2006
- Cerghit, I. - Sisteme de educație alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii, Ed. Polirom, Iași, 2008
- Crețu, C. - Curriculum diferențiat, Ed. Polirom, Iași, 1998
- Crețu, C. - Teoria curriculumului și conținuturile educației, Ed. Universității Al. I. Cuza, Iași, 2000
- Cristea, S. - Dicționar de pedagogie, Editura Litera Educațional, Chișinău, 2002
- Cristea, S., Dragu A. - Psihologie și pedagogie școlară, Ovidius University Press, Constanța, 2003
- Cucoș, C. - Psihopedagogie pentru examenul de definitivare și grade didactice, Ed. Polirom, Iași, 1998/2005
- Cucoș, C. - Pedagogie, ed. a II-a, Ed. Polirom, Iași, 2002
- Golu P., - Psihologia grupurilor sociale și a fenomenelor colective, Ed. Miron, București, 2004
- Ionescu, M., Chiș V. - Pedagogie. Suporturi pentru formarea profesorului, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001
- Ionescu, M., Radu I. (coord.) - Didactica modernă, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2001
- Ionescu, M. - Instrucție și educație, Vasile Goldiș University Press, Arad, 2005
- Iucu, R. B. - Formarea cadrelor didactice. Sisteme, politici, strategii, Ed. Humanis Educațional, București, 2004
- Iucu, R. B. - Instruirea școlară, Perspective teoretice și aplicative, Ed. Polirom, Iași, 2001
- Iucu, R. B. - Managementul și gestiunea clasei de elevi. Fundamente teoretico-metodologice, Ed. Polirom, Iași, 2000
- Iucu, R. B., Manolescu M. - Elemente de pedagogie, Ed. Universității din București, Credis, 2005
- Manolescu, M. - Evaluarea școlară. Metode, tehnici, instrumente, Ed. Meteor, București, 2006
- Manolescu, M. - Curriculum pentru învățământul primar și preșcolar. Teorie și practică, Ed. Universității din București, Credis, 2005
- Neacșu, I. - Instruire și învățare, ed. a II-a, EDP, București, 1999
- Nicola, I. - Tratat de pedagogie școlară, Ed. Aramis, București, 2003
- Niculescu, R.M. - Teoria și managementul curriculumului, Ed. Universității Transilvania, Brașov, 2000
- Oprea, C.L. - Pedagogie. Alternative metodologice interactive, Ed. Universității din București, 2003
- Panțuru, S. - Elemente în teoria și metodologia instruirii, Ed. Universității Transilvania, Brașov, 2002
- Păiși, Lăzărescu M. - Psihologia educației copilului preșcolar și școlar mic, Ed. Paralela 45, Pitești, 2005
- Păun, E. - Școala – abordare sociopedagogică, Ed. Polirom, Iași, 1998
- Păun, E., Potolea D. (coord.) - Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri educative, Ed. Polirom, Iași, 2002
- Pânișoară, I. O. - Comunicarea eficientă, ed. a III-a, Ed. Polirom, Iași, 2006
- Potolea D., Manolescu, M. - Teoria și practica evaluării educaționale, Ed. PIR, MEdC, București, 1995
- Potolea, D., Manolescu, M. - Teoria și metodologia curriculumului, Ed. PIR, MEdC, București, 1996
- Radu I.T., Ezechil L. - Didactica. Teoria instruirii, Ed. Paralela 45, Pitești, 2005
- Radu I.T. - Evaluarea în procesul didactic, EDP, București, 2008
- Sălăvăstru, D. - Psihologia educației, Ed. Polirom, Iași, 2004
- Stan, E. - Managementul clasei, Ed. Aramis, București, 2006
- Stoica, A. (coord.) - Evaluarea curentă și examenele, Ghid pentru profesori, Ed. ProGnosis, București, 2001
- Stoica, A., Mihail R. - Evaluarea educațională. Inovații și perspective, Ed. Humanitas Educațional, București, 2006
- Tudorica, R. - Managementul educației în context european, Ed. Meronia, București, 2007
- Ungureanu, D. - Teoria curriculumului, Ed. Mirton, Timișoara, 1999
- Vlăsceanu, L., Neculau A., Miroiu A., Mărginean I., Potolea D. (coord.) - Școala la răscruce. Schimbare și continuitate în curriculumul învățământului preuniversitar. Studiu de impact. Vol I și II, Ed. Polirom, Iași, 2002
- Voiculescu, E. - Factorii subiectivi ai evaluării școlare. Cunoaștere și control, Ed. Aramis, București, 2001
- Zlate, M. (coord.) - Psihologia la răspântia dintre milenii, Ed. Polirom, Iași, 2001
- *** OECD Analiza politicilor naționale în domeniul educației (trad.), MEN, București, 2000

Traduceri din literatura străină

- Adler A. - Psihologia copilului greu educabil, Ed. IRI, București, 1995
- Ausubel D. P., Robinson R. - Învățarea școlară. O introducere în psihologia pedagogică, EDP, București, 1981
- Botckin J., Elmandjira M., Malița M. - Orizontul fără limite al învățării, Ed. Politică, București, 1981
- Dave H.R. (sub red.) - Fundamentele educației permanente, EDP, București, 1991
- Dellors J. (coord.) - Comoara lăuntrică. Raportul către UNESCO al Comisiei Internaționale pentru Educație, Ed. Polirom, Iași, 2000
- Gagne R. M., Briggs L. - Principii de design al instruirii, EDP, București, 1977
- Gardner H. - Inteligențe multiple. Noi orizonturi, Ed. Sigma, București, 2006
- Geissler E. - Mijloace de educație, EDP, București, 1981
- Goleman D. - Inteligența emoțională, Ed. Curtea Veche, București, 2000
- Hainaut L. D. (coord.) - Programe de învățământ și educație permanentă, EDP, București, 1981
- Hayes N., Orell S. - Introducere în psihologie, București, 1997
- Monteil J. M. - Educație și formare, Ed. Polirom, Iași, 1997
- Meyer G. - De ce și cum evaluăm ?, Ed. Polirom, Iași, 2004
- Peretti A. D. - Educația în schimbare, Ed. Spiru Haret, Iași, 1996
- *** Agenția Națională SOCRATES - Combaterea eșecului școlar, EDP, București, 1996